

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Szkole Podstawowej

im. 72 Pułku Piechoty „Radom”

w Konopnicy

Spis treści

I. Objasnienie terminów	3
II. Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem	6
III. Monitorowanie stosowania Standardów Ochrony Małoletnich	8
IV. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu	10
V. Symptomy krzywdzenia dziecka	13
VI. Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka niepełnosprawnego oraz chorego przewlekłe	18
VII. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka	20
VIII. Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego	21
IX. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka przez pracownika	24
X. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka w szkole przez rówieśników	26
XI. Procedury postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez inną osobę	28
XII. Procedury postępowania w przypadku cyberprzemocy	29
XIII. Procedura Niebieskiej Karty	30
XIV. Zasady prowadzenia rejestru interwencji:	32
XV. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi, a personelem	33
XVI. Zasady bezpiecznej relacji dziecko-dziecko	36
XVII. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych	38
XVIII. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci	40
XIX. Ważne telefony i adresy	42
XX. Załączniki:	44

I. Objaśnienie terminów

1. Pracownikiem Szkoły Podstawowej im. 72 Pułku Piechoty "Radom" w Konopnicy, jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę.
2. Dzieckiem małoletnim w świetle polskiego prawa, jest osoba do osiągnięcia pełnoletności (tj. do ukończenia 18 roku życia).
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic, opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu (w tym opiekun w rodzinie zastępczej).
4. Inna osoba - osoba nie będąca pracownikiem szkoły, ani opiekunem dziecka.
5. Wyrażenie zgody przez opiekuna dziecka rozumie się jako zgodę co najmniej jednego z opiekunów. W przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.
6. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego wpływającego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym: pracownika szkoły, rówieśników, jego opiekuna/ów, inne osoby. Krzywdzeniem jest:
  - 1) Przemoc fizyczna - jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
  - 2) Przemoc emocjonalna - to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać.
  - 3) Przemoc seksualna - to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań związanych z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz

zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas.

- 4) Zaniechywanie - to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezaspokojenie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak nadzoru w czasie wolnym oraz brak odpowiedniej opieki podczas wypełniania obowiązku nauki.

7. Osoba odpowiedzialna za Politykę Standardów Ochrony Dzieci – nauczyciel / pracownik wyznaczony przez Dyrektora szkoły, sprawujący nadzór nad realizacją Polityki Ochrony Dzieci w szkole.

8. Osoba odpowiedzialna za Internet to wyznaczony przez Dyrektora szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez małoletnich na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.

9. Danymi osobowymi dziecka jest każda informacja umożliwiającą identyfikację małoletniego.

10. Zespół interdyscyplinarny - to zespół powoływany przez władze samorządowe w ramach realizowania przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi. Mogą w nim ponadto uczestniczyć prokuratorzy oraz przedstawiciele podmiotów innych niż wymienione.

11. Zespół Interwencyjny - zespół powołany przez Dyrektora Szkoły Podstawowej im. 72 Pułku Piechoty "Radom" w Konopnicy. W skład zespołu wchodzi: pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog szkolny, wychowawca i pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka.

12. Obowiązek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa wynikający z Art. 304. Kodeksu Postępowania Karnego.

- 1) Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Przepisy art. 148a oraz art. 156a stosuje się odpowiednio.
- 2) Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.
- 3) Zawiadomienie o przestępstwie lub własne dane świadczące o popełnieniu takiego przestępstwa, co do którego obowiązkowe jest prowadzenie śledztwa przez prokuratora, Policja przekazuje wraz z zebrany materiał niezwłocznie prokuratorowi. (Dz. U.2022.1375 tj. Wersja od: 1 października 2023r. do: 14 lutego 2024 r.)

II. Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem

1. Polityka Standardów Ochrony Małoletnich jest opublikowana i szeroko promowana wśród całego personelu, rodziców i małoletnich. Poszczególne grupy są z nią aktywnie zapoznawane poprzez działania edukacyjne i informacyjne. Polityka jest umieszczona na stronie internetowej Szkoły Podstawowej w Konopnicy.

2. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem 15 lutego 2024r.

3. Procedury obejmują działania związane ze zgłaszaniem podejrzeń oraz podejmowania interwencji, które określają jakie działania trzeba podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, członków rodziny, personelu Szkoły Podstawowej w Konopnicy oraz rówieśników.

4. Cały personel szkoły (nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi) znają treść Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem, Standardy Ochrony Małoletnich. Zapisy zawarte w dokumencie obowiązują wszystkich członków personelu Szkoły Podstawowej w Konopnicy.

5. Dyrektor Szkoły Podstawowej w Konopnicy wyznacza mgr Julitę Zgondek oraz mgr Adriannę Sławniewicz, jako osoby odpowiedzialne za monitoring i koordynowanie realizacji Polityki Standardów Ochrony Małoletnich, ich rola oraz zadania są jasno określone. Zadania i rola osób ww zapisano w rozdziale 3 niniejszego dokumentu.

6. Za wdrażanie i realizację Standardów Ochrony Małoletnich i nadzorowanie ich odpowiada Dyrektor Szkoły Podstawowej im. 72 Pułku Piechoty „Radom” w Konopnicy.

7. W Szkole Podstawowej im. 72 Pułku Piechoty „Radom” w Konopnicy w widocznym miejscu znajduje się tablica informacyjna, na której zamieszczone są Standardy Ochrony Małoletnich w dwóch wersjach: dla nauczycieli i rodziców oraz w wersji skróconej dla uczniów. Zostaną one również zamieszczone na stronie internetowej szkoły.

8. Na początku każdego roku szkolnego na pierwszym spotkaniu z wychowawcą, rodzice zostają zapoznani ze Standardami Ochrony Małoletnich. Wychowawcy zapoznają uczniów z powyższymi standardami w miesiącu wrześniu podczas zajęć.

9. W ramach wdrażania i realizacji Standardów Ochrony Małoletnich wychowawcy przeprowadzą zajęcia o tematyce zapobiegania i ochrony przed zagrożeniem przemocą oraz wykorzystaniem seksualnym, a także z zakresu profilaktyki przemocy rówieśniczej.

10. W każdej klasie dzieci zostaną poinformowane do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania oraz bezpieczeństwa dzieci w Internecie. Na tablicy informacyjnej psychologa znajdują się informacje na temat instytucji pomagających w sytuacji krzywdzenia małoletnich dostosowane do możliwości poznawczych i rozwojowych uczniów oraz możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży. Prowadzone są systematycznie akcje informacyjne.

III. Monitorowanie stosowania Standardów Ochrony Małoletnich

1. Osobami odpowiedzialnymi za monitoring realizacji Polityki Standardów Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej im. 72 Pułku Piechoty „Radom” w Konopnicy jest Pani Julita Zgondek oraz Pani Adrianna Sławnowicz.
2. Osoby, o których mowa w pkt. 1, są odpowiedzialne za:
  - 1) przygotowanie pracowników Szkole Podstawowej im. 72 Pułku Piechoty „Radom” w Konopnicy do stosowania standardów ustalonych w niniejszej Polityce przez zorganizowanie szkoleń wewnętrznych;
  - 2) monitorowanie realizacji Polityki Standardów Ochrony Małoletnich,
  - 3) reagowanie na sygnały naruszenia Polityki Standardów Ochrony Małoletnich,
  - 4) prowadzenie rejestru zgłoszeń (załącznik nr 6), na podstawie karty interwencji (załącznik nr 1).
  - 5) proponowanie zmian w Polityce Standardów Ochrony Małoletnich.
3. Wicedyrektor i psycholog współpracują w tym zakresie z pedagogiem/pedagogiem specjalnym.
4. Osoby, o których mowa w pkt. 1, przeprowadzają wśród pracowników, rodziców, małoletnich Szkoły, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki Standardów Ochrony Małoletnich. Wzór Ankiety stanowi Załącznik nr 7 do niniejszej Polityki Standardów Ochrony Małoletnich.
5. W ankiecie pracownicy, rodzice, małoletnich szkoły mogą proponować zmiany Polityki Standardów Ochrony Małoletnich oraz wskazywać ich naruszenia w szkole.
6. Osoby, o których mowa w pkt. 1, dokonują opracowania wypełnionych przez pracowników szkoły ankiet. Sporządzają na tej podstawie sprawozdanie z monitoringu, które następnie przekazują Dyrektorowi.
7. Sprawozdanie z monitoringu stanowi załącznik 8 do niniejszej Polityki Standardów Ochrony Małoletnich.

8. Dyrektor wprowadza do Polityki Standardów Ochrony Małoletnich niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom, dzieciom i ich rodzicom ich nowe brzmienie.
9. W ramach monitoringu zasad i praktyk ochrony małoletnich Dyrektor/Wicedyrektor, pedagog/psycholog konsultują się z rodzicami uczniów podczas spotkań Dyrektora z Radą Rodziców, zebrań klasowych z rodzicami, w formie ankiet kierowanych do rodziców, rozmów pedagoga/psychologa z rodzicami.
10. W ramach monitoringu stosowania Polityki Standardów Ochrony Małoletnich Dyrektor/Wicedyrektor, pedagog / psycholog konsultują się z dziećmi podczas spotkań z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego.

IV. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu.

1. Rekrutacja pracowników w Szkole Podstawowej im. 72 Pułku Piechoty „Radom” w Konopnicy odbywa się według zasad, które obejmują: ocenę przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi; kwalifikacje i predyspozycje kandydatów oraz rekrutację pracowników obsługi administracji zgodnie z kwalifikacjami.
2. Dyrektor szkoły przed zatrudnieniem danej osoby pozyskuje informacje z Rejestru Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym oraz Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych.
3. Każdy nowo zatrudniony pracownik ma obowiązek złożyć „Zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego”.
4. Dyrektor szkoły wymaga od wszystkich pracowników (nauczyciele, pracownicy obsługi i administracji) złożenia oświadczenia (załącznik nr 2) dotyczącego: że posiada pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z praw publicznych; nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne; nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; nie był prawomocnie ukarany karą dyscyplinarną.
5. Rozpoczynając pracę w Szkole Podstawowej im. 72 Pułku Piechoty „Radom” w Konopnicy wszyscy pracownicy, w tym praktykanci przechodzą szkolenie w zakresie ochrony dzieci obejmujące zapoznanie z obowiązującymi w szkole Standardami Ochrony Małoletnich.
6. Wszyscy pracownicy szkoły posiadają wiedzę w zakresie symptomów krzywdzenia dzieci oraz w zakresie odpowiedzialności prawnej pracowników Szkoły Podstawowej im. 72 Pułku Piechoty „Radom” w Konopnicy i są zobowiązani do podejmowania interwencji oraz innych niezbędnych procedur bezpieczeństwa.

7. Pracownicy szkoły mają łatwy dostęp do danych kontaktowych lokalnych placówek, które zajmują się ochroną dzieci oraz zapewniają pomoc w nagłych wypadkach (policja, sąd rodzinny, PCPR, ośrodki pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia itp.).

8. Pedagog szkolny, pedagog specjalny oraz psycholog szkolny, zostali przeszkoleni w zakresie metod i narzędzi edukacji dzieci w obszarze ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem oraz bezpieczeństwa w sieci i dysponują materiałami edukacyjnymi dla uczniów w celu prowadzenia działań edukacyjnych na terenie szkoły. Wskazane materiały dydaktyczne są dostosowane do wieku odbiorców oraz ich możliwości intelektualnych.

9. Wszyscy wychowawcy klas dbają o doskonalenie zawodowe w zakresie zjawiska przemocy rówieśniczej oraz metod i narzędzi działań profilaktycznych oraz interwencyjnych. Wychowawcy na bieżąco korzystają z pomocy pedagoga szkolnego/pedagoga specjalnego/ psychologa szkolnego realizacji standardów.

10. Wszyscy pracownicy szkoły są zapoznani z Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem i Standardami Ochrony Małoletnich przyjętymi w szkole, w formie zapoznania z opracowaną dokumentacją, co potwierdzają podpisem. Nowi pracownicy w dniu nawiązania stosunku pracy mają obowiązek zapoznania się ze standardami.

11. Wszyscy pracownicy są zobowiązani do przeszkolenia, jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci w zakresie właściwym dla sprawowanych funkcji i stanowiska nauczyciela, czy innego pracownika szkoły. W oparciu o tę wiedzę, doświadczenie i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia dzieci.

12. Każdy pracownik, który zauważy lub podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone zobowiązany jest zareagować, w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.

13. Wszyscy pracownicy są zobowiązani do zapoznania się z art. 1 pkt 92 ustawy z dnia 7 lipca 2022r. (Dz.U.2022.2600) zmieniającej niniejszą ustawę z dniem 1 października 2023r. dotyczącym odpowiedzialności prawnej wobec podejrzenia o popełnieniu przestępstwa.

14. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych dowiedziały się o krzywdzeniu dziecka lub mają inne informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

15. Dyrektor szkoły pozyskuje informacje z Rejestru Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym oraz Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych, a także uzyskuje oświadczenie o niekaralności od każdej osoby zaproszonej do szkoły np. autor książek itp., oraz od osób prowadzących zajęcia w szkole z innych tytułów, tj. praktykantów, wolontariuszy, stażystów, prelegentów itp.

16. Pozyskane i uzyskane ww. informację (informację z Rejestru Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym oraz Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych, zaświadczenie lub oświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego) zostają utrwalone w formie wydruku i załączone do akt osobowych pracownika lub osoby dopuszczonej do działalności (autor książki, wolontariusz, stażysta, praktykant itp.).

V. Symptomy krzywdzenia dziecka

1. Występowanie pojedynczego symptomu nie zawsze mówi o tym, że dziecko doświadcza przemocy, jeśli jednak symptom powtarza się, bądź występuje ich kilka równocześnie z dużym prawdopodobieństwem możemy określić, że mamy do czynienia z krzywdzeniem dziecka. Pełna i jasna lista symptomów nie została zdefiniowana w literaturze. Zdarza się, że pewne zachowania dziecka są po prostu normą na etapie jego rozwoju. Niemniej jednak czujność nauczycieli, pracowników oświaty jest konieczna. Zmiany w zachowaniu dziecka, w zależności od jego nagłości i czasu trwania mogą być raptowne, albo dźać się powoli, sukcesywnie z dnia na dzień, co będzie mieć miejsce w przypadku przedłużającej się sytuacji krzywdzenia. W związku z tym baczna obserwacja ucznia i bycie wrażliwym na przeżywane przez dziecko emocje oraz zainteresowanie przyczynami zmiany zachowania dziecka, będzie kluczowe w subiektywnej ocenie konieczności udzielenia pomocy uczniowi.

1) Symptomy krzywdzenia dzieci – podział:

- a) fizyczne – które można zauważyć na ciele dziecka;
- b) emocjonalne;
- c) poznawcze;
- d) behawioralne;
- e) fizjologiczne.

2) Symptomy fizyczne:

- a) siniaki na ciele dziecka (przede wszystkim na plecach, ramionach i udach) – świeże i w późnej fazie gojenia, duże otarcia naskórka,
- b) specyficzne ślady na skórze przypominające blizny po ospie, a będące pozostałościami po parzeniu dziecka papierosem,
- c) oderwane małżowiny uszne, tzw. uszy zapaśnika (zniekształcone małżowiny od uderzania dziecka w uszy), pozbawione włosów miejsca na głowie, złamana przegroda nosowa, złamania palców dłoni, wszelkie wielokrotne złamania kości, wylewy krwawe do gałek ocznych

- d) odparzenia na skórze wynikające z zaniedbań higienicznych, niezaopatrzone rany, ślady ugryzień przez człowieka, ślady duszenia, krępowania
- e) oparzenia rękawiczkowo-skarpetkowe oraz zlokalizowane na pośladkach i w dolnej części pleców,
- f) zaburzenia psychosomatyczne, bóle wędrujące,
- g) przemęczenie,
- h) problemy z trawieniem,
- i) blizny po samookaleczeniu.

3) Symptomy w sferze emocjonalnej:

- a) trudności w rozumieniu i wyrażaniu emocji przez dziecko,
- b) negatywny obraz siebie,
- c) negatywne myśli na temat siebie i innych,
- d) przygnębienie,
- e) strachliwość i agresja, gniew,
- f) problemy z samoregulacją emocji,
- g) oszołomienie, otępienie,
- h) brak poczucia bezpieczeństwa,
- i) smutek, apatia,
- j) stany lękowe,
- k) stany depresyjne.

4) Symptomy w sferze poznawczej:

- a) trudności w nauce – pojawiające się nagle,
- b) problemy z koncentracją, pamięcią,
- c) problemy z logicznym myśleniem,
- d) problemy z rozwiązywaniem problemów,
- e) trudności w ukończeniu zadanej pracy,
- f) nieodrabianie lekcji,
- g) nieprzygotowanie do zajęć czego efektem są gorsze oceny szkolne.

5) Symptomy w sferze behawioralnej:

- a) problemy z subordynacją oraz podporządkowaniem wobec obowiązujących reguł – obrażenie się, uciekanie z lekcji, negatywne interakcje z rówieśnikami oraz z nauczycielami,
- b) dziwne reakcje na chęć niesienia pomocy, nieufność,
- c) wycofanie,
- d) ogólna nieufność wobec ludzi,
- e) zachowania buntownicze i agresywne,
- f) problemy z komunikacją,
- g) sięganie po substancje psychoaktywne.

6) Objawy molestowania seksualnego:

- a) chroniczny ból,
- b) zaburzenia układu pokarmowego,
- c) migreny lub inne częste bóle głowy,
- d) komplikacje ginekologiczne,
- e) otarcia na wewnętrznej stronie ud,
- f) szok, lęk,
- g) niepokój,
- h) zagubienie,
- i) wyparcie traumatycznych przeżyć,
- j) wycofanie,
- k) poczucie wstydu,
- l) obwinianie się,
- m) nerwica lub ogólna nieufność wobec ludzi.

7) Zwróć uwagę, gdy:

- a) Rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnienia przyczyn obrażeń dziecka,
- b) Rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka,

- c) Rodzic (opiekun) mówi o dziecku w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża i strofuje dziecko (np.: używając określeń takich, jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”),
- d) Rodzic (opiekun) poddaje dziecko surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca dziecko,
- e) Rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami dziecka,
- f) Rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa dziecko,
- g) Rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji,
- h) Rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie,
- i) Rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np.: reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie,
- j) Rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby dziecka,
- k) Rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa,
- l) Rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym z dzieckiem (na przykład podczas zabawy),
- m) Rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

8) Jak rozmawiać z dzieckiem krzywdzonym ?

- a) Zadbaj o sprzyjające warunki rozmowy:
  - oddzielny pokój,
  - z dala od osób postronnych,
  - brak pośpiechu.
- b) Przyjmij pozycję ciała dostosowaną do pozycji dziecka – usiądź lub przykucnij.
- c) Używaj języka zrozumiałego dla dziecka.
- d) Okazuj dziecku szacunek, akceptację i empatyczne zrozumienie.
- e) Bądź cierpliwy – dziecko może zaprzeczać prawdzie.
- f) Nie naciskaj na dziecko – wyznanie całej prawdy może łączyć się z ogromnym lękiem.
- g) Unikaj naprowadzania dziecka na odpowiedzi, które chciałbyś usłyszeć.
- h) Okaż zrozumienie, że nie łatwo jest mówić o trudnych sprawach, zwłaszcza jeśli dotyczą rodziny.

- i) Pochwal za odwagę podjęcia rozmowy tj. nie za treść rozmowy, lecz za to, że mówi.
- j) Bądź świadomy oznak zaniepokojenia dziecka o los rodziców – nie wypowiadaj przy nim negatywnych opinii o rodzicach.
- k) Nazwij przemoc – przemocą i pokaż dziecku, że nie jest winne tego, co zrobił dorosły.
- l) Wesprzyj dziecko – utwierdź w przekonaniu, że nie tylko je to spotkało, że wiele dzieci przeżywa podobne problemy.
- m) Wyjaśnij dziecku w przystępny sposób, co zamierzasz dalej robić. Pamiętaj, jak trudna jest sytuacja dziecka ze względu na:
  - wstyd,
  - poczucie winy,
  - strach przed ponownym skrzywdzeniem,
  - tajemnicę,
  - lojalność wobec sprawcy przemoc.

VI. Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka niepełnosprawnego oraz chorego przewlekle

1. Zwracając uwagę na symptomy występujące u dziecka przewlekle chorego, należy skupić się na trudnościach, jakie niesie ze sobą choroba, w którą zmaga się dziecko. Należy zaznaczyć, że dziecko to – oprócz trudnych dla niego zmian biologicznych, powstałych na skutek choroby – odczuwa zmiany w samopoczuciu oraz boryka się z adaptacją do swego nowego statusu społecznego, czyli zarówno z własnym odbiorem sytuacji, jak i reakcją innych osób. Rozpoznanie przemocy stosowanej wobec dziecka niepełnosprawnego i chorego przewlekle jest zadaniem skomplikowanym, i to z wielu powodów.
  - 1) Świadkowie – W wielu sytuacjach ze względów środowiskowych świadkowie mogą mieć kłopot z dostępem do dziecka, a rodzice i opiekunowie, jeśli nawet stosują przemoc wobec niego, nadal pozostają najważniejszymi i często jedynymi opiekunami;
  - 2) Ślady - Rozpoznanie śladów bywa skomplikowane na skutek trudności w ustaleniu ich pochodzenia;
  - 3) Objawy dodatkowo towarzyszące niepełnosprawności lub chorobie dziecka – Objawy te mogą być podobne do objawów z obszaru niepełnosprawności lub choroby, i dlatego bywają z nimi mylone. Przykładem takich objawów są zachowania lękowe dziecka, unikanie lub wycofywanie się z kontaktu. Ważna jest analiza, z czego wynikają niewłaściwe zachowania opiekuna – czy są konsekwencją obciążeń, braku wiedzy, powielania wzorców czy innych przyczyn;
  - 4) Problemy w komunikacji_- Ujawnienie stosowania przemocy wobec dziecka może być utrudnione ze względu na jego izolację od innych dorosłych osób, ale także z powodu kłopotów w komunikowaniu się z nim, głównie ograniczeń w komunikacji słownej.
2. Ujawnienie przemocy przez dziecko jest bardzo trudnym emocjonalnie sposobem wyjścia z relacji ze sprawcą przemocy, wymaga bowiem odwagi i determinacji w warunkach, kiedy stanem naturalnym dla dziecka jest strach przed tym, co stanie się później. Dziecko pozostaje zazwyczaj w silnej zależności od rodziców, co szczególnie dotyczy dzieci niepełnosprawnych i przewlekle chorych. Aby

zdecydować się na ujawnienie przemocy, dziecko musi pokonać poczucie lojalności wobec rodzica krzywdzącego. Musi także zmierzyć się z ryzykiem i niebezpieczeństwem, że ujawnienie nie tylko nie przyniesie poprawy sytuacji w rodzinie, a wręcz ją pogorszy, powodując na przykład wściekłość sprawcy i eskalację zachowań przemocowych wobec dziecka.

- 1) Dziecko, mówiąc o przemocy, nie podaje wszystkich informacji o swoich przeżyciach.
- 2) Dziecku towarzyszy lęk o los rodzica, opiekuna i swój własny.
- 3) Okoliczności ujawnienia są związane z odseparowaniem dziecka od osoby krzywdzącej – odległość równa się poczuciu bezpieczeństwa, bliskość oznacza lęk.
- 4) Zniekształcenia w sposobie myślenia dziecka – poczucie winy i odpowiedzialności za doznawaną przemoc.

VII. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

1. W przypadku, kiedy podejrzewasz lub uzyskałeś informacje o krzywdzeniu dziecka (w każdorazowym przypadku, bez względu na to kto jest sprawcą krzywdzenia dziecka):

KROK 1

Zorientuj się czy wystąpiło uszkodzenie ciała dziecka lub czy potrzebuje ono pomocy lekarskiej. Jeżeli występuje taka potrzeba, wezwij pogotowie ratunkowe (112, 999).

KROK 2

Sporządź notatkę służbową (załącznik nr 3) oraz wypełnij kartę interwencji (załącznik nr 1) w przypadku zastosowania procedur podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.

KROK 3

Poinformuj Dyrektora lub osobę monitorującą stosowanie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

KROK 4

Kolejne działania podejmują członkowie zespołu interwencyjnego, zgodnie z poniższymi procedurami.

VIII. Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego

1. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego, dzielimy na trzy możliwości (W każdym z przypadków, jeśli zachodzi potrzeba umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, skontaktuj się z sądem rodzinnym; jeśli nie ma takiej możliwości, skontaktuj się z policją.):

1) Jeżeli występuje przemoc fizyczna, psychiczna wobec dziecka lub dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie:

KROK 1

Zostaje przeprowadzona rozmowa z dzieckiem.

KROK 2

Rozmowa z rodzicem/opiekunem prawnym (w przypadku przemocy w rodzinie - z rodzicem/opiekunem prawnym niekrzywdzącym):

- Przedstawienie form i okoliczności krzywdzenia.
- Poinformowanie o zachowaniach lub wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczanie krzywdzenia.
- Omówienie roli rodzica/opiekuna prawnego w podejmowaniu interwencji (wspieranie dziecka), zaproponowanie wsparcia.
- Poinformowanie o ustanowionym obowiązku podjęcia interwencji prawnej.
- Poinformowanie o placówkach świadczących pomoc.
- Ustalenie planu pomocy dziecku (zapewnienie mu bezpieczeństwa, wsparcie go przez placówkę, ewentualnie skierowanie go do specjalistycznej placówki wsparcia).
- Ustalenie kontraktu zawierającego działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencję, gdy zaplanowane działania nie przyniosą efektu.

KROK 3

Uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty”.

- Wypełnienie formularza NK-A, wysłanie do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

KROK 4

Jeśli zostanie zauważone niewłaściwe wykonywanie władzy rodzicielskiej, założenie (równoległe lub niezależnie) wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny (załącznik 4).

KROK 5

Zakończenie działania, monitorowanie sytuacji.

- 2) Jeżeli występuje zagrożenie dobra dziecka (zaniedbanie fizyczne, psychiczne, konflikty okołorozwodowe zagrażające dobru dziecka, niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, zaniedbanie, rodzic/opiekun nadużywający substancji zmieniających świadomość):

KROK 1

Przeprowadzenie rozmowy z dzieckiem.

KROK 2

Rozmowa z rodzicem/opiekunem prawnym (w przypadku przemocy w rodzinie - z rodzicem/opiekunem prawnym niekrzywdzącym):

- Przedstawienie form i okoliczności krzywdzenia.
- Poinformowanie o zachowaniach lub wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczanie krzywdzenia.
- Omówienie roli rodzica/opiekuna prawnego w podejmowaniu interwencji (wspieranie dziecka), zaproponowanie wsparcia.
- Poinformowanie o ustanowionym obowiązku podjęcia interwencji prawnej.
- Poinformowanie o placówkach świadczących pomoc .
- Ustalenie planu pomocy dziecku (zapewnienie mu bezpieczeństwa, wsparcie go przez placówkę, ewentualnie skierowanie go do specjalistycznej placówki wsparcia).
- Ustalenie kontraktu zawierającego działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencję, gdy zaplanowane działania nie przyniosą efektu.

KROK 3

Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji.

KROK 4

Jeżeli zaplanowane działania przyniosły efekt, zostają one zakończone jednak cała sytuacja pozostaje monitorowana. Jeśli nie przyniosły efektu, a przyczyną tej sytuacji jest brak współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi, nieprzestrzeganie ustaleń kontraktu lub jeśli zauważysz niewłaściwe wykonywanie władzy rodzicielskiej, złóż wiosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny (na mocy art. 572 k.p.c) (załącznik nr 4).

3) Jeżeli występuje podejrzenie przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka:

KROK 1

Dyrektor szkoły składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury (załącznik nr 5).

KROK 2

Wdrożenie zaplanowanych działań i monitorowanie sytuacji.

KROK 3

Jeżeli zaplanowane działania przyniosły efekt, zostają one zakończone jednak cała sytuacja pozostaje monitorowana. Jeśli nie przyniosły efektu, a przyczyną tej sytuacji jest brak współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi, nieprzestrzeganie ustaleń kontraktu lub jeśli zauważysz niewłaściwe wykonywanie władzy rodzicielskiej, złóż wiosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny (na mocy art. 572 k.p.c). (załącznik nr 4).

IX. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka przez pracownika

1. Jeżeli pracownik stosuje negatywne zachowania wobec ucznia takie jak ośmieszanie, dyskryminowanie, mobbing czy nierówne traktowanie:

KROK 1

Przeprowadzenie osobnych rozmów z dzieckiem i jego rodzicami/opiekunami prawnymi oraz z pracownikiem.

W rozmowie z dzieckiem i jego rodzicami/opiekunami, informujemy o zaistniałej sytuacji oraz ustalamy plan pomocy dziecku. W rozmowie z pracownikiem zostaje ustalony kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje.

KROK 2

Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji.

KROK 3

Jeżeli zaplanowane działania przyniosły efekt, zostają one zakończone jednak cała sytuacja pozostaje monitorowana. Jeśli nie przyniosły efektu, zostają podjęte w stosunku do osoby krzywdzącej dziecko działania wynikające z Karty Nauczyciela lub Kodeksu Pracy.

2. Jeżeli występuje podejrzenie przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka przez pracownika:

KROK 1

Przeprowadzenie osobnych rozmów z dzieckiem i jego rodzicami/opiekunami prawnymi oraz z pracownikiem.

W rozmowie z dzieckiem i jego rodzicami/opiekunami, informujemy o zaistniałej sytuacji oraz ustalamy plan pomocy dziecku.

W rozmowie z pracownikiem, Dyrektor informuję o posiadanej relacji ze zdarzenia oraz o obowiązku złożenia zawiadomienia na policję lub do prokuratury.

KROK 2

Dyrektor szkoły składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury (załącznik nr 5)

KROK 3

Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji.

KROK 4

Jeżeli zaplanowane działania przyniosły efekt, zostają one zakończone jednak cała sytuacja pozostaje monitorowana. Jeśli nie przyniosły efektu, zostają podjęte w stosunku do osoby krzywdzącej dziecko działania wynikające z Karty Nauczyciela lub Kodeksu Pracy.

X. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka w szkole przez rówieśników

1. Jeżeli sprawca w chwili popełnienia czynu ma mniej niż 13 lat:

KROK 1

Przeprowadzenie rozmowy z osobami uwikłanymi w przemoc, tj. ze sprawcą przemocy, ze świadkiem przemocy i z ofiarą przemocy.

KROK 2

Przeprowadzenie rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci.

- Poinformowanie o zaistniałej sytuacji.
- Ustalenie planu pracy z dziećmi i rodzicami/opiekunami.
- Spisanie kontraktu z rodzicami/opiekunami.

KROK 3

Wyeliminowanie zachowań niepożądanych.

- Wzięcie pod uwagę incydentalności, powtarzalności i nasilenia sytuacji przemocy.
- Przeanalizowanie pozycji ofiary, sprawcy i świadka w szkolnych grupach rówieśniczych.
- Wzięcie pod uwagę mocnych stron ofiary, sprawcy oraz świadka, a także ich niezaspokojone potrzeby, zaplanowanie konkretnych form pracy z klasą.
- Rozpatrzyć sytuację w kontekście środowiska rodzinnego dziecka.

KROK 4

Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji.

KROK 5

Jeżeli realizowane działania przyniosły skutek, zostają one zakończone i następuje monitorowanie sytuacji.

Jeżeli realizowane działania nie przyniosły skutku, a przyczyną tego może być np. brak współpracy ze strony rodziców lub sprawca przejawia demoralizację, należy złożyć wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka i rodziny (załącznik nr 4) oraz rozważyć zmianę planu naprawczego.

KROK 6

Szkoła prowadzi działania wychowawczo-profilaktyczne (uwzględnione w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły) w celu zapobiegania i uświadamiania niewłaściwych zachowań, przemocy, innych form krzywdzenia małoletnich.

2. Jeżeli sprawca w chwili popełnienia czynu ma pomiędzy 13 a 16 rokiem życia:

KROK 1

Jeżeli sprawca nie dopuścił się czynu karalnego/zabronionego postępujemy tak samo jak w przypadku sprawcy, który w chwili popełnianego czynu ma mniej niż 13 lat.

KROK 2

Jeżeli sprawca dopuścił się czynu karalnego/zabronionego Dyrektor zgłasza sprawę na policję lub do sądu rodzinnego, następnie postępujemy tak samo jak w przypadku sprawcy, który w chwili popełnianego czynu ma mniej niż 13 lat.

3. Jeżeli sprawca w chwili popełnienia czynu ma 17 lub więcej lat:

KROK 1

Jeżeli sprawca nie dopuścił się czynu karalnego/zabronionego postępujemy tak jak opisano w powyższych procedurach, w przypadku sprawcy, który w chwili popełnianego czynu miał mniej niż 13 lat lub pomiędzy 13 a 16 rokiem życia.

KROK 2

Jeżeli sprawca dopuścił się czynu karalnego/zabronionego, Dyrektor placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury (obowiązek wynika z art. 304 k.p.k) (załącznik nr 5), następnie postępujemy tak samo jak w przypadku sprawcy, który w chwili popełnianego czynu ma mniej niż 13 lat lub pomiędzy 13 a 16 rokiem życia.

XI. Procedury postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez inną osobę

KROK 1

Zostaje przeprowadzona rozmowa z dzieckiem.

KROK 2

Rozmowa z rodzicem/opiekunem prawnym:

- Przedstawienie form i okoliczności krzywdzenia.
- Poinformowanie o zachowaniach lub wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczanie krzywdzenia.
- Poinformowanie o ustanowionym obowiązku podjęcia interwencji prawnej.
- Poinformowanie o placówkach świadczących pomoc.
- Ustalenie planu pomocy dziecku (zapewnienie mu bezpieczeństwa, wsparcie go przez placówkę, ewentualnie skierowanie go do specjalistycznej placówki wsparcia).

KROK 3

Zawiadomienie odpowiednich służb (załącznik nr 5).

XII. Procedury postępowania w przypadku cyberprzemocy

KROK 1

Nauczyciel lub inna osoba posiadająca wiedzę o zdarzeniu informuje o tym fakcie psychologa/pedagoga szkolnego, wychowawcę i Dyrektora szkoły.

KROK 2

Osoba, której złożono zdarzenie zobowiązana jest:

- zebrać wszelkie możliwe informacje nt zdarzenia, porozmawiać z poszkodowanym uczniem,
- porozmawiać ze sprawcą, ustalić okoliczności zdarzenia,
- zobowiązać ucznia do zaprzestania zachowań, które mają charakter przemocowy oraz zobowiązać do usunięcia obraźliwych materiałów z sieci (po zabezpieczeniu dowodów),
- powiadomić rodziców/opiekunów poszkodowanego ucznia o zdarzeniu,
- powiadomić rodziców/opiekunów sprawców,
- omówić z nimi zachowanie dziecka,
- zaproponować uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną, jeśli jest taka potrzeba
- w przypadku kiedy sprawca nie stosuje się do ustaleń i dalej krzywdzi inne osoby, Dyrektor podejmuje stosowne działania prawne,
- w przypadku gdy sprawca cyberprzemocy jest nieznany, Dyrektor lub członek zespołu interwencyjnego po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów poszkodowanego ucznia o możliwości powiadomienia policji.

XIII. Procedura Niebieskiej Karty

1. Osoba wszczynająca procedurę dokonuje wstępnej diagnozy sytuacji w związku z zaistnieniem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej i przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy domowej, a także, w miarę możliwości, z osobą stosującą przemoc.
2. Rozmowę z osobą doznającą przemocy domowej przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi, poszanowanie godności oraz zapewniających bezpieczeństwo.
3. Osobie doznającej przemocy domowej przekazuje się informacje w prostym, przejrzystym i przystępnym dla niej języku, z uwzględnieniem stanu i okoliczności, które mogą mieć wpływ na zdolność rozumienia i bycie rozumianym.
4. W trakcie rozmowy z osobą stosującą przemoc domową informuje się ją w szczególności o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz wskazuje na konieczność zmiany sposobu postępowania. Jeżeli istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej wobec małoletniego, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
5. Jeżeli istnieje podejrzenie, że osobami stosującymi przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm. 2), zwanej dalej „osobą najbliższą”, lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego.
6. Działania z udziałem małoletniego doznającego przemocy domowej, przeprowadza się, w miarę możliwości, w obecności psychologa.
7. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A”, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu, a w przypadkach

kiedy osobą stosującą przemoc są/jest rodzic/opiekun, formularz przekazuje się najbliższej lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego.

8. Formularza „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie stosującej przemoc domową.
9. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.
10. Kopię wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” pozostawia się u wszczynającego procedurę.
11. Jeśli zostanie zauważone niewłaściwe wykonywanie władzy rodzicielskiej, założenie (równoległe lub niezależnie) wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny.
12. Zakończenie działania, monitorowanie sytuacji.

XIV. Zasady prowadzenia rejestru interwencji:

1. Każde zdarzenie powinno zostać zapisane w rejestrze interwencji, zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 6.

XV. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi, a personelem

1. Pracownicy zobowiązani są do troski o bezpieczeństwo małoletnich zgodnie ze swoimi kompetencjami oraz obowiązującym prawem.
  - 1) Personel szkoły:
    - a) szanuje godność ucznia jako osoby: akceptuje go, uznaje jego prawa, rozwija samodzielność myślenia i refleksyjność oraz pozwala mu wyrażać własne poglądy,
    - b) pamięta, że pierwszymi i głównymi wychowawcami dzieci są rodzice/opiekunowie, szanuje ich prawa oraz wspomaga w procesie wychowania,
    - c) traktuje indywidualnie każde dziecko, starając się zrozumieć jego potrzeby i wspomagać jego możliwości,
    - d) poprzez działania pedagogiczne i własną postawę, wspomaga ucznia w procesie integralnego rozwoju i doskonalenia oraz czyni go współuczestnikiem i współtwórcą tego procesu,
    - e) wychowuje ucznia w duchu odpowiedzialności za własne czyny i ponoszenia konsekwencji dokonanych wyborów,
    - f) uczy zasad kultury osobistej,
    - g) wychowuje swoich uczniów w duchu współdziałania i współżycia w grupie, ucząc jednocześnie poszanowania zasad szlachetnego współzawodnictwa.
2. Stosunek pracowników do ucznia cechuje: życzliwość, wyrozumiałość i cierpliwość, a jednocześnie stanowczość i konsekwencję w stosowaniu ustalonych kryteriów wymagań.
3. Pracowników obowiązuje obiektywizm, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu i ocenie każdego ucznia bez względu na okoliczności.
4. Zasady bezpiecznych relacji:
  - 1) W komunikacji z małoletnimi należy zachować cierpliwość i szacunek,
  - 2) b) Należy uważnie słuchać uczniów i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji. Należy zapewniać uczniów, że jeśli czują się niekomfortowo z jakąś sytuacją, zachowaniem, czy słowami, mogą o tym powiedzieć i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.

- 3) Należy doceniać i szanować wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażować i traktować równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- 4) Należy szanować prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij to małoletniemu najszybciej, jak to możliwe.
- 5) Należy unikać zbędnego ryzyka. Pracując z dziećmi należy upewnić się, że sprzęt i wyposażenie są używane w sposób zgodny z przeznaczeniem, a otoczenie pracy jest bezpieczne.
- 6) Kontakt fizyczny z dzieckiem jest zjawiskiem nieuchronnym w pracy nauczyciela, wychowawcy, specjalisty.
- 7) Bezpośredni kontakt z dzieckiem oparty jest na poszanowaniu intymności i godności małoletniego.

5. Zachowania i praktyki, które są niedopuszczalne ze strony pracowników:

- 1) Nie wolno krzyczeć, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletnich.
- 2) Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego.
- 3) Nie wolno nawiązywać z uczniem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych.
- 4) Niedozwolone są seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie uczniom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
- 5) Nie wolno utrwałać wizerunku ucznia w celach prywatnych bez zgody opiekuna dziecka. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków małoletnich.
- 6) Nie wolno zapraszać dzieci do swojego prywatnego mieszkania/ domu.
- 7) Nie wolno proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
- 8) Nie można podejmować innego niż konieczny kontakt fizyczny z dzieckiem, dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku na lekcji w-f lub zajęć praktycznych.
- 9) Nie podejmuje się form okazywania niechcianej czułości, niedozwolone jest okazywanie czułości w miejscach wyizolowanych, np. łazienki, komentowanie rozwoju fizycznego małoletniego.

- 10) W każdej wyjątkowej sytuacji wynikającej ze stanu emocjonalnego, potrzeb fizjologicznych, choroby dziecka, czy nieprzewidzianych wypadków należy poprosić o pomoc, obecność innej dorosłej osoby, jeżeli to możliwe.
- 11) Świadek jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze informuje o tym osobę odpowiedzialną i postępuje zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji przyjętą w szkole.

6. Dopuszczalnym zachowaniem, respektującym nietykalność małoletniego jest:

- 1) poklepanie po ramionach lub plecach, uścisk dłoni lub przybicie piątki, dotykane rąk / ramion czy barków np. w czasie zajęć praktycznych, przy realizacji zadań lub ćwiczeń na lekcjach w-f, trzymanie się za ręce dla uspokojenia małoletniego w sytuacji wzburzenia emocjonalnego, pomoc w wykonaniu czynności samoobsługowych i higienicznych, siadanie przy małoletnim.
- 2) zawsze właściwym jest zapytanie dziecka/ małoletniego ucznia o pozwolenie na taki rodzaj zachowania.

XVI. Zasady bezpiecznej relacji dziecko-dziecko

1. Bezpieczna relacja między dziećmi w szkole jest kluczowa dla ich emocjonalnego i społecznego rozwoju. Oto kilka zasad, które Szkoła promuje, aby pomóc w zachowaniu takiej relacji:
  - 1) **Szanuj innych:** Każda osoba zasługuje na szacunek, niezależnie od różnic w wyglądzie, pochodzeniu czy zainteresowaniach. Promuj akceptację różnorodności.
  - 2) **Rozmawiaj z szacunkiem:** Zachęcaj dzieci do komunikacji z szacunkiem i uprzednio słuchania innych przed wypowiedzeniem swojego zdania. Ucz je, że słowa mogą mieć wpływ na uczucia innych.
  - 3) **Rozwiązywanie konfliktów:** Pomóż dzieciom zrozumieć, że konflikty są naturalną częścią życia i można je rozwiązać bez używania przemocy. Nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów jest kluczowa.
  - 4) **Współpraca:** Wspieraj zachęcanie do współpracy z innymi dziećmi. Wspólne projekty i zabawy uczą współpracy, empatii i budowania relacji.
  - 5) **Przyjaźń i wsparcie:** Pomagaj dzieciom w budowaniu przyjaźni i rozumieniu, że mogą na siebie liczyć. Wspieraj ich, aby były wsparciem dla swoich przyjaciół w trudnych chwilach.
  - 6) **Nie toleruj znęcania się:** Naucz dziecko, że znęcanie się nad innymi jest niedopuszczalne i może mieć poważne konsekwencje. Zachęcaj do zgłaszania przypadków znęcania się w szkole.
  - 7) **Ogranicz wpływ negatywnych treści:** Monitoruj, co dziecko widzi i słyszy w mediach społecznościowych i innych mediach. Pomóż mu zrozumieć, że nie wszystko, co widzi, jest realne ani wartościowe.
  - 8) **Wspieraj zdrowe granice:** Naucz dzieci, jak ustalać zdrowe granice w relacjach, mówiąc „nie” w odpowiednich sytuacjach i szanując prywatność innych.
  - 9) **Wspieraj pomoc dla ofiar:** Naucz dziecko, że jeśli zobaczy lub usłyszy o przemocy, znęcaniu się lub dyskryminacji wobec innych dzieci, powinno to zgłosić odpowiedniej osobie dorosłej w szkole.
  - 10) **Buduj zaufanie:** Twórz otoczenie, w którym dzieci czują się bezpieczne, by dzielić się swoimi uczuciami i obawami. Bądź dostępny, by słuchać i wspierać swoje dziecko. Ważne jest, aby nauczyć dzieci, że bezpieczne i zdrowe relacje są kluczowe,

zarówno w szkole, jak i w życiu codziennym. Przykład, który daje dorosły, jest równie ważny, jak przekazywane zasady.

XVII. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

1. Szkoła podejmuje działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Szkoła, realizując to zadanie, w szczególności:
  - 1) Zainstalowała i zgodnie z potrzebami aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające.
  - 2) Na terenie szkoły dostęp dziecka do Internetu możliwy jest pod nadzorem pracownika szkoły na zajęciach.
  - 3) Nauczyciel informuje dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
  - 4) Nauczyciel czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas lekcji.
  - 5) Szkoła zapewnia dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
  - 6) W szkole prowadzone są działania, w tym warsztaty i szkolenia, w zakresie profilaktyki.

2. Szkoła posiada oprogramowanie - **Opiekun Ucznia w Internecie**. To program przeznaczony dla szkół, które chcą chronić dzieci i młodzież przed zagrożeniami, na jakie mogą się natknąć w Sieci korzystając z Internetu w szkole. Zapewnia bezpieczeństwo uczniom korzystającym w szkole z Internetu. Posiada skuteczne opcje filtrowania treści internetowych:
  - 1) blokuje dostęp do stron z przemocą, pornografią, satanizmem, neonazistowskimi hasłami, stron zachęcających do brania narkotyków, sekt czy też z czatami internetowymi. Program posiada bazę ponad 650 tys. takich stron. Nauczyciel ma możliwość dodawania kolejnych stron do tej bazy, jak również odblokowywania wybranych stron już w niej figurujących,
  - 2) inteligentnie rozpoznaje treści przeglądanych stron, zanim się jeszcze wyświetlą i blokuje te, na których występują zakazane słowa,
  - 3) może zablokować możliwość korzystania z różnych komunikatorów internetowych,

- 4) blokuje możliwość pobierania z Internetu wybranych rodzajów dokumentów oraz programów. Pozwala to uniknąć "zaśmiecania" komputera ściąganymi przez dzieci, potencjalnie niebezpiecznymi, plikami (dialery, wirusy itp.), daje także możliwość czasowego zablokowania dostępu do Internetu na wybranych stanowiskach komputerowych.
3. Opiekun sali informatycznej zapewnia, że na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie szkoły zainstalowane i aktualizowane jest oprogramowanie ESET NOD 32, które jest oprogramowaniem antywirusowym, antyspamowym i firewall. Wymienione oprogramowania są aktualizowane przez wyznaczonego pracownika szkoły przynajmniej raz na 3 miesiące. Wyznaczony przez Dyrektora pracownik szkoły - Pani Agnieszka Malinowska-Strzała, przynajmniej raz w miesiącu sprawdza, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.
4. Zadania pracownika szkoły w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści:
    - 1) Wyznaczony pracownik Szkoły ustala, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.
    - 2) Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje pedagogowi lub pod jego nieobecność psychologowi.
    - 3) Pedagog/psycholog przeprowadza z dzieckiem, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
    - 4) Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog/psycholog uzyska informacje, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w niniejszych procedurach.

XVIII. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

1. Szkoła Podstawowa im. 72 Pułku Piechoty „Radom” w Konopnicy zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka. W naszych działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozwagą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci. Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci. Wykorzystujemy zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój dzieci – chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.
2. Dzieci mają prawo zdecydować, czy ich wizerunek zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez nas użyty.
3. Szkoła w momencie rozpoczęcia przez dziecko nauki w szkole lub w oddziałach przedszkolnych uzyskuje pisemną zgodę rodziców na robienie dzieciom zdjęć i nagrań oraz publikowanie ich w mediach społecznościowych, stronie internetowej oraz w mediach.
4. Rodzic ma prawo wycofać swoją zgodę w każdym momencie trwania roku szkolnego, bez wskazywania uzasadnienia swojej decyzji.
5. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców dziecka nie jest wymagana.
6. Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrekcji.
7. Jeśli dzieci, rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, będziemy respektować ich decyzję.
8. Wychowawca podczas pierwszego spotkania z rodzicami informuje o:
  - 1) Wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci – przez ich rodziców.

- 2) Zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki innych dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę.
- 3) Przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku dziecka.

XIX. Ważne telefony i adresy

1. **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopnicy**, ul. Rynek 15, tel. 43 842 44 19, wew. 113, 609 355 200,
2. **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konopnicy** z siedzibą w Urzędzie Gminy w Konopnicy, ul. Rynek 15 , tel. 609 850 690,
3. **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie**, tel. 43 843 14 90, ul. Śląska 23a,
4. **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wieluniu**, ul. Śląska 23a, tel. 43 843 45 20,
5. **Przychodnia Lekarzy Specjalistów "SANMED" Przychodnia w Konopnicy**, ul. Parkowa 2, tel. 43 842 44 14,
6. **Punkt Interwencji Kryzysowej w Wieluniu**, tel. 43 843 14 90, ul. Śląska 23a
7. **Prokuratura Rejonowego w Wieluniu**, tel. 43 843 78 20,
8. **Posterunek Policji w Osjakowie**, tel. 47 845 59 30, dzielnicowy tel. 516 436 554, Godziny urzędowania: w każdy dzień powszedni od poniedziałku do piątku w godz. 7:30 do 15:30. W pozostałe dni i godziny kontakt z dyżurnym KPP w Wieluniu tel. 47 845 52 11,
9. **Telefon Zaufania**, 19 288 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 20:00 - 08:00; w soboty, niedziele i święta - całodobowo),
10. **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”** – tel. 800 120 002 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz e-mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info,

11. **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia**, tel. (22) 668 70 00 oraz 116 123 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu),

12. **Fundacja Feminoteka**, Telefon przeciwpromocowy dla kobiet doświadczających przemocy (w tym kobiet transseksualnych) – tel. 888 88 33 88 (telefon czynny od poniedziałku do piątku w godz. 11 – 19),

13. **Centrum Praw Kobiet**, tel. 800 107 777 (telefon interwencyjny czynny całą dobę; po połączeniu należy wybrać 1 i potem 3),

14. **Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę**, Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży – tel. 116 111 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz Telefon dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy psychologicznej dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności takie jak: agresja i przemoc w szkole – tel. 800 100 100 (linia czynna od poniedziałku do piątku, w godz. 12 – 15),

15. **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka**, tel. 800 12 12 12 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu),

16. **Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc”**, tel. 800 120 148 – (bezpłatna linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu),

17. **Linia wsparcia psychologicznego Polskiego Czerwonego Krzyża**, tel. (22) 230 22 07 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 16 – 20),

18. **Bezpłatna aplikacja mobilna „Twój parasol”**, <https://twojparasol.com/>

XX. Załączniki:

Załącznik nr 1 - Karta interwencji

Załącznik nr 2 - Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci

Załącznik nr 3 - Notatka służbowa

Załącznik nr 4 - Wniosek o wgląd w sytuację dziecka (wzór 1 i 2)

Załącznik nr 5 - Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Załącznik nr 6 - Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich

Załącznik nr 7 - Ankieta (monitorująca)

Załącznik nr 8 - Sprawozdanie z monitoringu

Załącznik nr 1 – Karta interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyny interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa.	Data	Działanie
5. Spotkanie z opiekunami dziecka	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	<ul style="list-style-type: none"> • Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, • Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, • Inny rodzaj interwencji. Jaki? : 	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji.		

8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli jednostka uzyskała informację o wynikach/działaniach jednostki/działania rodziców	Data	Działanie

Załącznik nr 2 – Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci

.....
(Miejscowość, data)

Ja,..... PESEL.....
oświadczam, że nie byłam/em skazany za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowania karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.
Ponadto oświadczam, że zapoznałem się z zasadami ochrony dzieci obowiązującymi w Publicznej Szkole Podstawowej im. im. 72 Pułku Piechoty „Radom” w Konopnicy i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

.....
(podpis)

.....

pieczęta szkoły

.....

Miejscowość, data

NOTATKA SŁUŻBOWA

Nauczyciel, funkcja:.....

Data zdarzenia: .....

Osoby uczestniczące w zdarzeniu:

.....
.....
.....

Krótki opis sytuacji (zdarzenia):

.....
.....
.....
.....
.....

Wnioski, ustalenia:

.....
.....

Działania, kroki podjęte przez nauczyciela:

.....
.....

.....

(data i podpis)

Załącznik nr 4 - Wniosek o wgląd w sytuację dziecka (wzór 1)

Miejscowość, data .....

Sąd

Rejonowy

w .....

Wydział Rodzinny i Nieletnich

Wnioskodawca: (imię i nazwisko) .....

Dyrektor

Szkoła Podstawowa nr.....

Uczestnicy postępowania: .....(imię i nazwisko, adres)

Rodzice małoletniej: ..... (imię i nazwisko, adres)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Wnoszę o:

Wgląd w sytuacji małoletniej ..... i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Do kl. III uczęszcza małoletnia .....(*imię, nazwisko*). Małoletnia jest wyraźnie zaniedbana higienicznie, przychodzi do szkoły w brudnych ubraniach, jest ubrana nieadekwatnie do pór roku. W trakcie lekcji często mówi, że jest głodna, bo mama nie zdążyła przygotować obiadu.

Anna powiedziała wychowawcy, że tata nie ma pracy i często jest w domu z kolegami, razem piją alkohol. Anna zaprzecza aby tata czy mama stosowali przemoc fizyczną.

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniej Anny jest zagrożone, a rodzice nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej. Dlatego zasadnym jest wgląd w sytuację rodzinną małoletniej i ewentualne wsparcie rodziców.

Osobą zajmująca się sprawą małoletniej.....(*imię, nazwisko*) jest psycholog szkolny .....(*imię, nazwisko*)

.....
podpis osoby reprezentującej instytucję

Załączniki:

1. Odpisy pisma.

Uwagi:

1. Wniosek należy złożyć do Sądu Rodzinnego i Nieletnich właściwego, ze względu na miejsce faktycznego zamieszkania dziecka, nie zameldowania.
2. Należy zawsze podać imię, nazwisko dziecka i adres pobytu . Tylko w takim wypadku Sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.

(wzór 2)

....., dnia .....

.....

(pieczęć szkoły)

Sąd Rejonowy w .....
Wydział ..... Rodzinny
i Nieletnich
ul. ....
.....

Niniejszym zawiadamiam o zachowaniu ucznia tutejszej szkoły - ..... (*imię i nazwisko*), urodzonego dnia ....., celem rozważenia, czy niniejsze postępowanie stanowi przejaw demoralizacji lub czyn karalny oraz czy zachodzi potrzeba podjęcia wobec ucznia kroków prawnych przez Sąd.

W dniu ..... uczeń ..... (*podać opis zachowania ucznia*).

Świadcami tego zachowania były następujące osoby: .....

.

Szkoła *nie* nałożyła na ucznia kary przewidzianej w statucie szkoły/nałożyła na ucznia następującą karę przewidzianą w statucie szkoły*: ..... (należy wskazać rodzaj).

Ponadto wobec ucznia: *zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci:*

.....

(pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz

szkoły-należałoby je wymienić)/nie zastosowano środka oddziaływania wychowawczego, ponieważ: .....

(np. rodzice ucznia nie wyrazili zgody na zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego przez dyrektora szkoły; nieletni uczeń nie wyraził zgody na zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego przez dyrektora szkoły; dyrektor uznał, że zastosowanie przez niego środka oddziaływania wychowawczego nie będzie wystarczające; w opinii dyrektora szkoły uczeń mógł dopuścić się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu/przestępstwa skarbowego)**.

Zastosowane środki nie przyniosły oczekiwanych efektów wychowawczych, ponieważ uczeń .....

(należy przedstawić postawę/zachowanie ucznia po zastosowaniu kary statutowej lub środka oddziaływania wychowawczego)**.

Postawa rodziców wobec ww. zachowania jest następująca: .....

.....
(podpis dyrektora)

Załączniki:

.....

(dokumenty potwierdzające zachowanie ucznia i podjęte środki)

*Niepotrzebne skreślić.

** Zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy z 9.06.2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r., poz. 1700), w przypadku gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego na terenie szkoły lub w związku z realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, dyrektor tej szkoły może (natomiast nie ma takiego obowiązku), za zgodą rodziców albo opiekuna nieletniego oraz nieletniego, zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły. Środka oddziaływania

wychowawczego nie stosuje w przypadku, gdy nieletni dopuścił się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego. Podanie uzasadnienia niezastosowania środków oddziaływania wychowawczego nie jest obowiązkowe, natomiast może pozwolić sądowi ocenić sytuację ucznia, w tym kontekście stosowania środków przez ten sąd.

*** Należy pominąć, gdy wobec ucznia nie zastosowano kary statutowej ani środka oddziaływania wychowawczego

Miejscowość, data .....

Prokuratura Rejonowa

W .....

.....(imię i nazwisko)

Dyrektor

Szkoły Podstawowej nr.....

ul.....

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Składam zawiadomienie podejrzenia popełnienia przestępstwa molestowania seksualnego małoletniej.....(imię i nazwisko) ur. .... r. przez jej ojca .....(imię i nazwisko).

Uzasadnienie

W dniu.....psycholog szkolny.....(imię, nazwisko) zgłosiła dyrekcji podejrzenie popełnienia przestępstwa wobec małoletniej.....

W trakcie wykonywania przez psychologa szkolnego.....(imię, nazwisko) czynności służbowych - spotkania (należy podać daty) z małoletnią.....(imię i nazwisko - , ujawniła ona niepokojące treści dotyczące relacji z ojcem oraz zachowań o charakterze seksualnym ojca wobec niej.

Ponadto podczas uczestnictwa w zajęciach szkolnych małoletnia prezentuje zachowania o charakterze seksualnym wobec siebie i kolegów, które mogą wskazywać na prawdopodobieństwo nadużycia seksualnego.

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo małoletniej wnoszę o wszczęcie postępowania wyjaśniającego w tej sprawie.

Osobą zajmująca się sprawą małoletniej.....(*imię, nazwisko*) jest psycholog szkolny.....(*imię, nazwisko*).

.....

(podpis osoby uprawnionej do reprezentacji instytucji)

Załączniki:

1. Odpisy pisma

Uwagi:

1. Nie jest konieczne wskazywanie nazwy przestępstwa, które zostało popełnione. Jeżeli jednak mamy informacje dotycząca tożsamości ewentualnego sprawcy należy ją podać.
2. Należy zamieścić w uzasadnieniu krótki, precyzyjny i logiczny opis sytuacji, która miała miejsce. Opis powinien być zgodny z tym, co się wydarzyło (ważne jest, by zaznaczyć np. kiedy i gdzie miało miejsce zdarzenie, kto mógł je widzieć/wiedzieć o nim, kto mógł popełnić przestępstwo, w jaki sposób zostało ujawnione w szkole, kto ma o nim informacje).
3. Jeżeli instytucja posiada dowody w postaci dokumentu na temat zdarzenia np.: notatki służbowe pracowników, pielęgniarki, można dołączyć je do zawiadomienia.

Załącznik nr 6 - Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich

Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich

L.p.	Imię i nazwisko małoletniego, klasa	Data i miejsce interwencji, osoba interweniująca	Rodzaj krzywdzenia, osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie małoletniego	Zastosowane procedury i formy pomocy małoletniemu	Powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne	Uwagi	Podpis dyrektora
1.							
2.							
3.							

4.							
----	--	--	--	--	--	--	--

Załącznik nr 7 - Ankieta (monitorująca)

Ankieta (monitorująca)

Pytania ankietowe	Tak	Nie
Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		
Czy znasz treść dokumentu Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?		
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?		
a. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowieź opisowa)		
b. Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowieź opisowa)		

<p>Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem? (odpowiedź opisowa)</p>		
---	--	--

Załącznik nr 8 - Sprawozdanie z monitoringu

SPRAWOZDANIE Z MONITORINGU STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY
MAŁOLETNICH

1. Nazwa i adres siedziby jednostki oświatowej:

.....
.....

(podać pełną nazwę oraz adres)

2. Imię i nazwisko, stanowisko osoby sporządzającej sprawozdanie:

.....
.....

3. Wykaz czynności podjętych przez osobę sporządzającą sprawozdanie oraz imiona,
nazwiska i stanowiska osób biorących udział w tych czynnościach:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Data rozpoczęcia i zakończenia sprawdzenia:

.....

5. Określenie przedmiotu i zakresu sprawdzenia:

.....

.....

6. Opis stanu faktycznego stwierdzonego w toku sprawdzenia oraz inne informacje mające istotne znaczenie dla oceny zgodności podejmowanych czynności z regulacjami dotyczącym przestrzegania standardów ochrony małoletnich:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Stwierdzone przypadki naruszenia standardów ochrony małoletnich w zakresie objętym sprawdzeniem wraz z planowanymi lub podjętymi działaniami przywracającymi stan zgodny z prawem:

.....

.....

.....

.....

8. Wyszczególnienie załączników stanowiących składową część sprawozdania:

.....

.....

.....

.....

(data, miejsce i podpis osoby sporządzającej sprawozdanie)